

Menschenrechte für Kinder und
Menschenrechte für Menschen mit einer Behinderung
Prawa człowieka dla dzieci
Prawa człowieka dla ludzi z niepełnosprawnościami

- Workshop -

Dr. Carola S. Rudnick

Janusz Korczak (Henryk Goldszmit), vor/przed 1930.

Eglantyne Jebb, vor/przed 1914.

- Magna Charta Libertatis 1919 Janusz Korczak: (in *Wie man ein Kind lieben soll*)
- Magna Charta Libertatis 1919 Janusz Korczak: (w: *Jak kochać dziecko*)
 - Das Recht des Kindes auf seinen eigenen Tod, d.h. das Risiko.*
Prawo dziecka do własnej śmierci, tzn. ryzyko.
 - Das Recht des Kindes auf den heutigen Tag.*
Prawo dziecka do dnia dzisiejszego.
 - Das Recht des Kindes, so zu sein, wie es ist.*
Prawo dziecka do bycia takim, jakim jest.
- 15. April 1919 Gründung des Save the children's fund Eglantyne Jebb
- 15 kwietnia 1919 założenie funduszu Eglantyne Jebb Save the children
- 24. September 1924 Erste internationale Deklaration der Kinderrechte
- 24 września 1924 pierwsza międzynarodowa Deklaracja Praw Dziecka
- Korczaks Dom Sierot, Kinderrepublik, Reformpädagogik
- Dom Sierot Korczaka, Republika Dziecięca, pedagogika reform

Janusz Korczak, Kinderbuch, 1923.

Janusz Korczak, książka dla dzieci, 1923

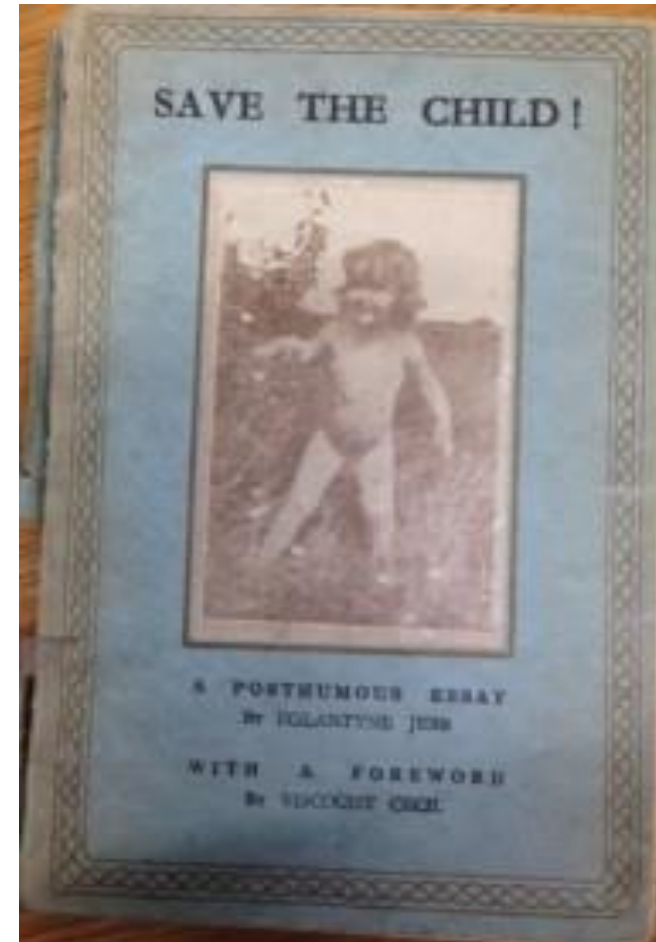

Janusz Korczak, Pädagogische Schrift, 1928

Janusz Korczak, publikacja pedagogiczna, 1928

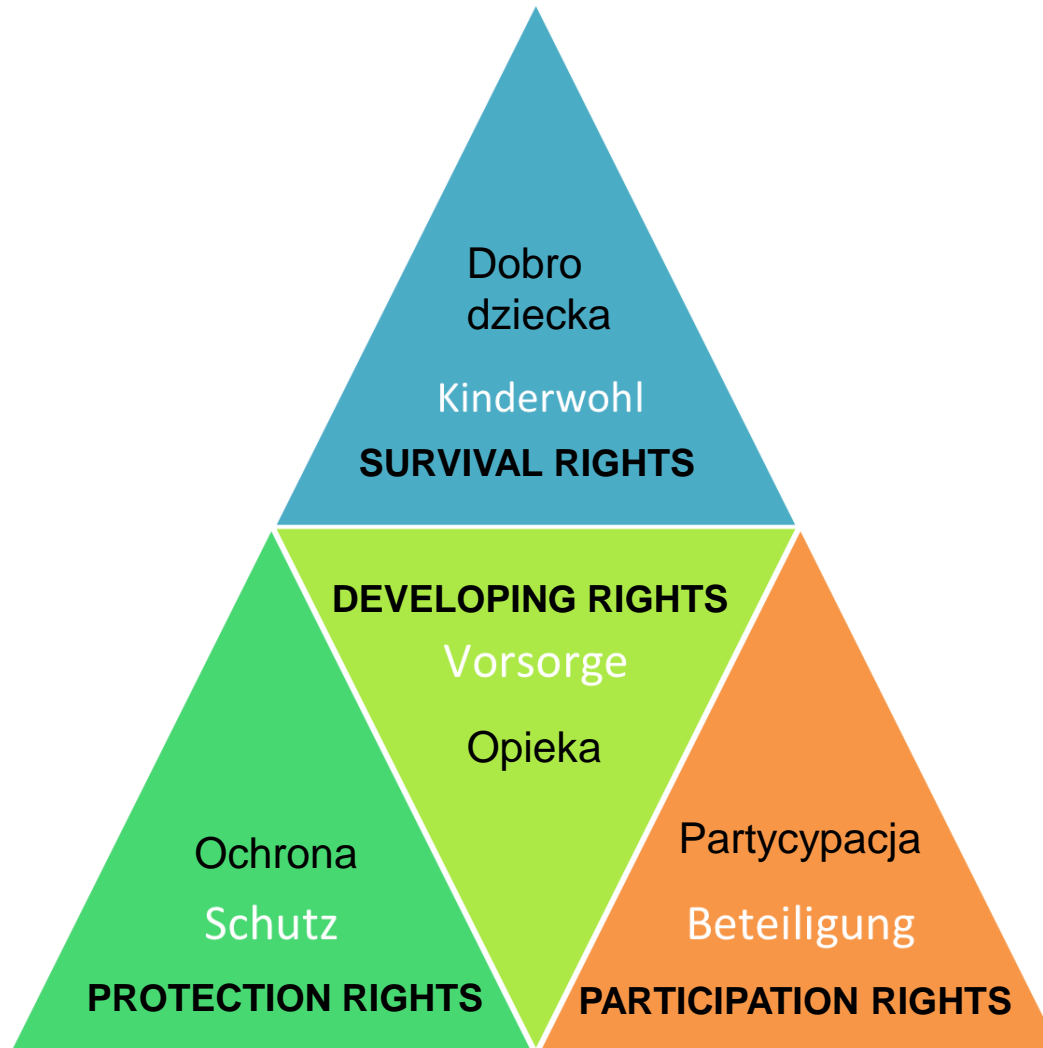
Veröffentlichung von Eglantyne Jepp, vor 1928.
Opublikowane przez Eglantyne Jepp, przed 1928.

Posthume Veröffentlichung von Eglantyne Jepp, 1929.
Publikacja pośmiertna Eglantyne Jepp, 1929.

- 1946 Gründung des Kinderhilfswerkes UNICEF
- 1946 powstanie Funduszu UNICEF na rzecz Dzieci
- Erklärung der Rechte für Kinder am 20. November 1959 durch UN-Generalversammlung verabschiedet
- 20 listopada 1959 Zgromadzenie Generalne ONZ przyjęło Deklarację Praw Dziecka
- 20 Jahre Menschenrechte für Kinder – Vorschlag aus Polen
- 20 lat praw człowieka dla dzieci – propozycja Polski
- 10 Jahre später am 20. November 1989 Übereinkommen über die Rechte des Kindes stellt Rechtverbindlichkeit erstmals her
- 10 lat później, 20 listopada 1989 Konwencja o Prawach Dziecka po raz pierwszy staje się obowiązującym prawem
- 193 Länder und rund 2 Mrd. Kinder weltweit
- 193 kraje i ok. 2 mld. dzieci na całym świecie

- Recht auf Nicht-Diskriminierung/Schutz vor Diskriminierung (Art. 2)
- Prawo do niedyskryminowania/ochrona przed dyskryminacją (art. 2)

- Politik muss Kinderrechte schützen und darf nur das tun, was für Kinder gut ist (Art. 4)
- Politycy muszą chronić prawa dzieci i mogą robić tylko to, co jest dla dzieci dobre (art. 4)

- Recht auf Leben, Entwicklung und Bildung (Art. 6)
- Prawo do życia, rozwoju i nauki (art. 6)

- Recht auf freie Meinungsäußerung (Art. 12)
- Prawo do swobodnej wypowiedzi (art. 12)

Auswirkungen auf die Rechtslage/Lebenssituation der Kinder/Jugendlichen Wpływ na sytuację prawną/życiową dzieci i młodzieży

- Wahlrecht in der Schule
- Prawo do wyborów organizowanych w szkole

- Arbeitszeitenregelung
- Unormowanie czasu pracy

- Betreuung
- Opieka

Welche kennt ihr noch
Jakie jeszcze znacie

Und jetzt viel Spaß beim Quizzen !

Dobrej zabawy przy rozwiązywaniu quizu !

Zunächst ein paar Zahlen, die ihr
vielleicht noch nicht kennt ...

**Najpierw kilka liczb, których
być może jeszcze nie znacie ...**

Weltweit: / na całym świecie:

- ... 650 Millionen Menschen, 10% der Weltbevölkerung, leben mit einer Behinderung
- ... 650 milionów ludzi, 10% ludności świata, żyje z niepełnosprawnością
- ... in vielen Staaten werden behinderte Säuglinge getötet
- ... w wielu krajach niemowlęta z niepełnosprawnością są zabijane
- ... es kommt zu Zwangssterilisation, sexuellem Missbrauch, Medikamentenerprobung
- ... dochodzi do przymusowej sterylizacji, molestowania, testowania leków

in Entwicklungsländern: / w krajach rozwijających się:

- ... 98% der Kinder mit Behinderungen kein Schulbesuch
- ... 98% dzieci z niepełnosprawnością nie uczęszcza do szkoły
- ... 30% der Straßenkinder haben Behinderungen
- ... 30% dzieci ulicy żyje z niepełnosprawnością
- ... nur 3% der Erwachsenen mit Behinderungen können lesen und schreiben
- ... tylko 3% osób dorosłych z niepełnosprawnością potrafi czytać i pisać

in der EU: / w UE:

- ... noch Ende 2011: jeder sechste Einwohner hat leichte bis schwere Behinderungen (80 Millionen Menschen)
- ... jeszcze pod koniec 2011 r.: co szósty obywatel UE miał lekką lub ciężką niepełnosprawność (80 milionów ludzi)
- ... mehr als ein Drittel der über 75-Jährigen haben Behinderungen, d.h. die meisten Menschen werden nicht als »behindert« geboren, sondern werden es erst im Laufe ihres Lebens.
- ... ponad jedna trzecia 75-latków żyje z niepełnosprawnością; jednak większość ludzi rodzi się bez niepełnosprawności i traci sprawność wraz z postępującym wiekiem.

in Polen: / w Polsce:

- ... 2006: von 39 Millionen Gesamtbevölkerung leben 5 Millionen Menschen mit Behinderungen, davon 3 Millionen schwerbehindert, insgesamt etwa jeder zehnte Einwohner.
- ... 2006: 5 milionów ludzi spośród 39 milionów obywateli żyło z niepełnosprawnością, w tym 3 miliony z ciężką niepełnosprawnością, tzn. mniej więcej co dziesiąty mieszkaniec kraju.

in Deutschland: / w Niemczech:

- ... 2006: von 82 Millionen Gesamtbevölkerung leben 11 Millionen Menschen mit Behinderungen, davon sind 7 Millionen schwerbehindert, insgesamt etwa jeder zehnte Einwohner.
- ... 2006: 11 milionów ludzi spośród 82 milionów obywateli żyło z niepełnosprawnością, w tym 7 milionów z ciężką niepełnosprawnością, tzn. mniej więcej co dziesiąty mieszkaniec kraju.

Neben Kindern gehören Menschen mit Behinderung
weltweit daher zu der Gruppe, deren Menschenrechte

Na całym świecie dzieci i ludzie z niepełnosprawnością to
grupy ludzi, których prawa człowieka ...

....am meisten gefährdet sind

.... są najbardziej zagrożone !

Diese Grundrechte werden Menschen mit einer Behinderung
regelmäßig versagt ...

Ludzie z niepełnosprawnością często są pozbawiani
takich podstawowych praw człowieka ...

- ... Bildung zu erhalten
- ... otrzymania wykształcenia
- ... sich frei und ungehindert zu bewegen
- ... swobodnego i niepodlegającego ograniczeniom przemieszczania się
- ... ein selbstbestimmtes Leben in der Gemeinschaft
- ... samodzielnego życia we wspólnocie
- ... Arbeit, auch bei hoher Qualifikation
- ... pracy, nawet w przypadku wysokich kwalifikacji
- ... freier Zugang zu Informationen
- ... swobodnego dostępu do informacji
- ... eine angemessene Gesundheitsversorgung
- ... odpowiedniej opieki zdrowotnej
- ... ihre politischen Rechte auszuüben
- ... korzystania z praw politycznych

Und das will die UN-Menschenrechtskonvention
I właśnie to Konwencja Praw Człowieka ONZ chce

... ändern !
... zmienić !

Doch was ist die UN-Behindertenrechtskonvention

Czym jest Konwencja ONZ Praw Ludzi z Niepełnosprawnościami

- 2008 in Kraft getretener völkerrechtlicher Vertrag
- umowa prawa międzynarodowego, która weszła w życie w 2008 r.
- getragen von inzwischen 159 Staaten (inklusive der EU)
- dotychczas przystąpiło do niej 159 państw (włącznie z UE)
- Ratifizierung, Beitritt (accession) oder formale Bestätigung (formal confirmation)
- ratyfikacja, przystąpienie (accession) lub formalne potwierdzenie (formal confirmation)
- bestehend aus Konvention und Fakultativprotokoll
- składa się z Konwencji właściwej i Protokołu Fakultatywnego

Und was sind die Ziele der
UN-Behindertenrechtskonvention

Jakie są cele Konwencji ONZ

Praw Ludzi z Niepełnosprawnościami

gleichberechtigte Teilhabe

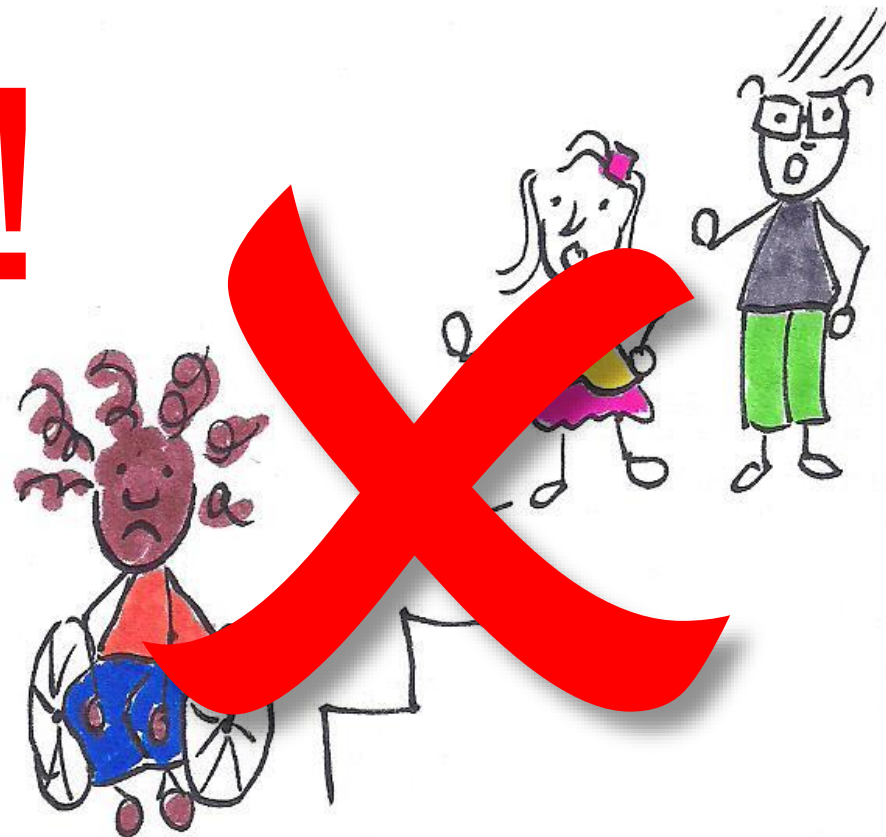
uczestnictwo w życiu społecznym

na równych prawach

UND / ORAZ

Nichtdiskriminierung

niedyskryminowanie

Und das steht u.a. in der
UN-Behindertenkonvention drin ...

**A oto niektóre zapisy Konwencji ONZ Praw Ludzi
z Niepełnosprawnościami ...**

- Achtung der dem Menschen innewohnenden Würde
- poszanowanie godności osobistej człowieka
- die Nichtdiskriminierung
- niedyskryminacja
- die volle und wirksame Teilhabe an der Gesellschaft
- pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym
- Achtung vor der Unterschiedlichkeit
- poszanowanie odmienności
- Chancengleichheit
- równość szans

Was bedeutet das für unser aller Lebenswelt
Jak to wpływa na życie i otoczenie nas wszystkich

- Konzept des „supported decision making“
- Konceptcja „supported decision making“
- Abbau ALLER Zugangsbarrieren
- Likwidacja WSZELKICH barier
- Systematische Einbeziehung von Behinderungen in Aus-, Fort- und Weiterbildung in allen Berufen
- Systematyczne uwzględnianie osób z niepełnosprawnościami przy kształceniu i podnoszeniu kwalifikacji we wszystkich zawodach
- Sicherstellung von Assistenz in Krankenhäusern, Kitas, Schulen
- Zapewnienie pomocy w szpitalach, przedszkolach, szkołach
- Verstärkte Kontrolle und Sanktionierung von Ungleichheit
- Zwiększona kontrola i nakładanie sankcji w przypadku nierówności

- Durch eine Bewusstseinsbildung steigt die **Achtung** der Menschenwürde und die Selbstachtung **aller Menschen**
- Dzięki budowaniu świadomości rozwija się **poszanowanie** godności ludzkiej i poczucie godności osobistej **wszystkich ludzi**
- Die größte Aufmerksamkeit bekommt zurzeit die **Inklusion** von Menschen mit Behinderung **an Schulen**
- Największym zainteresowaniem cieszy się obecnie **inkluzja** ludzi z niepełnosprawnościami **w szkołach**
- Viele Rechte sind noch nicht umgesetzt und die Realisierung zeigt sich besonders in Deutschland schwer, z.B. im **Patientenrecht**, bei Teilhabe an **demokratischen Wahlen** oder bei der Herstellung von **Barrierenfreiheit**.
- Viele **prawa** nie zostało jeszcze wprowadzonych w życie; ich urzeczywistnienie jest szczególnie trudne w Niemczech, np. w obszarze **praw pacjentów**, udziału w **demokratycznych wyborach** lub w zakresie **likwidacji barier**.

Doch ist das die Wirklichkeit
Ale czy taka jest rzeczywistość

Menschen mit Behinderungen Deutschland und Polen im Vergleich Ludzie z niepełnosprawnościami – porównanie Niemiec i Polski

- Wer ist ein Mensch mit Behinderungen?
- Kto to jest człowiek z niepełnosprawnościami?
 - **in Deutschland:** seelisch/psychisch, körperlich, geistig und sozial-emotional dauerhaft beeinträchtigte Menschen
 - **w Niemczech:** osoby mające długotrwałe zaburzenia psychiczne, fizyczne, umysłowe i społeczno-emocjonalne
 - **in Polen:** körperlich und sozial periodisch oder permanent beeinträchtigte Menschen
 - **w Polsce:** osoby mające okresowe lub stałe zaburzenia fizyczne i społeczne

Menschen mit Behinderungen Deutschland und Polen im Vergleich Ludzie z niepełnosprawnościami – porównanie Niemiec i Polski

- Wie sorgen die Länder für die Umsetzung der UN-Konvention?
- Jak obydwa kraje dbają o realizację Konwencji ONZ?
 - **in Deutschland:** 1994 Behinderten-Recht, EU-Recht, 2001 Behinderten-Recht-Sozialgesetzbuch, seit 2017 auch das Bundes-Teilhabe-Gesetz, Inklusion
 - **w Niemczech:** 1994 prawo dot. osób niepełnosprawnych, prawo UE, 2001 prawo dot. osób niepełnosprawnych w Kodeksie Socjalnym, od 2017 Federalna Ustawa o udziale w życiu społecznym, inkluzja
 - **in Polen:** die Verfassung §30, 32, 68 und 69, 1997 Behinderten-Rechts-Charta ohne bindenden Charakter, 2010 Gesetz zur Implementierung einiger EU-Vorschriften, viele Rechtsnormen schließen Menschen mit Behinderungen noch jedoch aus, z.B. kein gleichberechtigter Zugang zu Justiz
 - **w Polsce:** Konstytucja §30, 32, 68 i 69, 1997 Karta Praw Osób Niepełnosprawnych bez charakteru wiążącego, 2010 Ustawa implementująca niektóre przepisy UE; jednak wiele norm prawnych wyklucza ludzi z niepełnosprawnościami, np. nie ma równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości

- Wie werden Menschen mit Behinderungen versorgt?
- Jaką opiekę mają ludzie z niepełnosprawnościami?
- **in Deutschland: / w Niemczech:**
 - das Pflegegeld (Pflegegrad II-V) liegt bei 1.250-2.900 Złoty bzw. 315-725 Euro/Monat,
 - zasiłek pielęgnacyjny (stopień niepełnosprawności II-V) wynosi 1.250-2.900 zł lub 315-725 euro/miesięcznie,
 - es gibt Verhinderungspflege (bis zu 9.600 Złoty bzw. 2.400 Euro/Jahr),
 - finansowanie opieki zastępczej (do 9.600 zł lub 2.400 euro/rocznie),
 - Pflegegeld wird über das 18. Lebensjahr gezahlt bis zum Tod,
 - zasiłek pielęgnacyjny jest wypłacany także po ukończeniu 18 roku życia i aż do śmierci
 - die staatliche Grundrente (Erwerbsminderungsrente) für Menschen mit Behinderungen liegt bei 1.500 Złoty bzw. 375 Euro plus Übernahme der Miete plus Nebenkosten.
 - wypłacana przez państwo renta podstawowa (renta inwalidzka) dla osób z niepełnosprawnościami wynosi 1.500 zł lub 375 euro plus pokrycie kosztów czynszu i kosztów mediów
 - Hilfsmittel (z.B. Rollstuhl, Therapie-Stuhl, etc.) werden in der Regel von der Pflegekasse bezahlt – egal welche Diagnose
 - koszty sprzętu rehabilitacyjnego (np. wózka inwalidzkiego, krzesła terapeutycznego itd.) pokrywa z reguły Kasa Pielęgnacyjna – niezależnie od rodzaju choroby

- **in Polen: / w Polsce:**

- Einmalige Pflege-Pauschale bei der Geburt in Höhe von 4.000 Złoty/1.000 Euro
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia niepełnosprawnego dziecka w wys. 4.000 zł / 1.000 euro,
- nur bei Aufgabe der Berufstätigkeit und Verzicht auf ein Berufseinkommen monatlich 1.080-1.400 Złoty bzw. 270-350 Euro Pflegegeld, ansonsten nur Sachleistungen,
- zasiłek pielęgnacyjny w wys. 1.080-1.400 zł lub 270-350 euro miesięcznie tylko w przypadku rezygnacji z pracy zawodowej i dochodu z pracy, w przeciwnym razie tylko świadczenia rzeczowe,
- das Pflegegeld endet mit dem 18. Lebensjahr,
- zasiłek pielęgnacyjny przysługuje tylko do 18 roku życia,
- berufstätige Angehörige fordern erfolglos 480 Złoty bzw. 120,00 Euro monatliches Pflegegeld
- pracujący zawodowo członkowie rodzin bezskutecznie żądają 480 zł lub 120 euro zasiłku pielęgnacyjnego miesięcznie,
- die staatliche Rente liegt bei 1.000 Złoty bzw. 250 Euro (ab September 2018, vorher 680 Złoty bzw. 170 Euro),
- renta inwalidzka wynosi 1.000 zł lub 250 euro (od września 2018, wcześniej 680 zł lub 170 euro),
- Hilfsmittel werden je nach Diagnose nicht bezahlt/bezuschusst (z.B. bei Epilepsie/Down-Syndrom müssen die Rollstühle selber bezahlt werden).
- przy niektórych chorobach nie ma refundacji/dopłat do sprzętu rehabilitacyjnego (np. przy epilepsji, zespole Downa pacjent sam musi pokryć koszty wózka inwalidzkiego).

- Wo können die Betroffenen ihr Recht einfordern?
- Gdzie zainteresowani mogą dochodzić swoich praw?
 - **in Deutschland:** Europäischer Gerichtshof für Menschenrechte
 - **w Niemczech:** Europejski Trybunał Praw Człowieka
 - **in Polen:** Europäischer Gerichtshof für Menschenrechte
 - **w Polsce:** Europejski Trybunał Praw Człowieka
- Wie wird Inklusion umgesetzt? / Jak jest wprowadzana w życie inkluzja?
 - **in Deutschland: / w Niemczech:**
UN-Behindertenrechts-Konvention unterschrieben 2009,
Konwencja ONZ Praw Ludzi z Niepełnosprawnościami została podpisana w 2009,
kaum leichte Sprache / prawie zupełnie brak prostego języka,
kaum Zugang zum Arbeitsmarkt / zły dostęp do rynku pracy,
Assistenzen nur in Bildungseinrichtungen / pomoc asystenta tylko w placówkach kształcen.,
inklusive Schule landesweit seit 2013 / inkluzyjna szkoła w całym kraju od 2013
 - **in Polen: / w Polsce:**
UN-Behindertenrechts-Konvention unterschrieben 2012,
Konwencja ONZ Praw Ludzi z Niepełnosprawnościami została podpisana w 2012,
keine leichte Sprache / brak prostego języka,
kein Zugang zum Arbeitsmarkt / brak dostępu do rynku pracy,
50 Prozent Heimunterbringung / 50%, osób mieszka w specjalnych ośrodkach
keine inklusive Schule / brak szkół inkluzyjnych

Deshalb braucht es Menschen,
die sich für die Rechte von
Menschen

mit Behinderungen einsetzen
und diese Rechte kennen

Dlatego na świecie potrzebni są
ludzie znający prawa osób
z niepełnosprawnościami
i angażujący się na rzecz ich
przestrzegania

... und deshalb wird
jetzt gespielt
... ene mene muh, !
Recht hast du
... i dlatego teraz
zagramy
w ... ene due rabe, !
dałeś właśnie radę

